

हिमसंस्कृतवार्ताः

दैनिक ई-संस्कृतवार्तापत्रम्

himsanskritvartah
e-Sanskritnewspaper

नवा प्रेरणा नवोत्साहः

हिमाचलप्रदेशस्य संस्कृतशिक्षकाणां नूतनः प्रकल्पः

1

14.07.2024 रविवारः वि.सं. २०८० आषाढशुक्लाष्टमी आषाढः ३० प्रविष्टांशः

Website- www.himsanskritam.com Email-himsanskrit@gmail.com

■ पृष्ठ-३ ■ वर्ष-३ ■ अङ्क-२६१

आयुष्मानभारत

प्रधानमन्त्री-जन-आरोग्य योजना च इच्छितान् उद्देश्यान् सफलतापूर्वकं पूरयन्ति-स्वास्थ्यमन्त्री जगत-प्रकाश-नड्डा

हिमसंस्कृतवार्ताः। स्वास्थ्यमन्त्री जगत-प्रकाश-नड्डा अवोचत् यत् आयुष्मान भारत प्रधानमन्त्री जन आरोग्य योजना अथ च आयुष्मान-भारत-डिजिटल-मिशन-योजनाः इच्छितान् उद्देश्यान् सफलतापूर्वकं पूरयन्ति। गतदिने नव-दिल्ल्यां राष्ट्रिय-स्वास्थ्य-प्राधिकरणस्य वरिष्ठाधिकारिभिः सह स्वास्थ्यमन्त्रिणा एतासां योजनानां समीक्षा कृता। एकस्मिन् सामाजिक सञ्चारपटले स्वास्थ्यमन्त्रिणा उक्तं यत् इदानीं यावत् चतुस्त्रिंशत् कोट्यधिकानि आयुष्मान-पत्राणि जनेभ्यः प्रदत्तानि एतेषु सप्तकोट्यधिक-पत्राणां माध्यमेन चिकित्सालयेषु प्रवेशस्य सौविध्यं प्रदत्तम्।

कारगिल विजय

दिवसावसरे 'स्वीयं सैन्यबलं ज्ञास्यन्तु इति नाम्ना' अस्त्रोपकरणानां प्रदर्शनी आयोजिता

भारतीयसेनया लद्दाखे कारगिल-विजय-दिवसस्य रजयजयन्त्याः पूर्वं कारगिल-हैलिपैड इति उदग्रयान-निलये 'स्वीयं सैन्यबलं ज्ञास्यन्तु इति नाम्ना' अस्त्रोपकरणानां प्रदर्शनी आयोजिता। अत्रावसरे सैन्यबलानाम् अधिकारिणः। विद्यालयानां महा विद्यालयानां एन.सी.सी. प्रति भागिनः अन्ये जनाश्च उपस्थिताः अभवन्।

यदि विधेः सिद्धान्ताः सामान्य- जनेभ्यः सरल-शब्देषु नैवोपलभ्यन्ते तर्हि विधिशिक्षायां न्यूनता प्रधान न्यायाधीशः डी.वाई. चंद्रचूडः

हिमसंस्कृतवार्ताः। सर्वोच्च न्यायालयस्य प्रधान न्यायाधीशः डी.वाई. चंद्रचूडः अवोचत् यत् यदि विधेः सिद्धान्ताः सामान्य- जनेभ्यः सरल-शब्देषु नैवोपलभ्यन्ते तर्हि विधेः कार्य-क्षेत्रे विधिशिक्षायां च नैयून्यं वर्तते। असौ लखनऊ-नगरे डॉ. राम मनोहर लोहिया राष्ट्रीय विधि-विश्वविद्यालयस्य दीक्षान्त समारोहं सम्बोधयति स्म। अत्रावसरे मुख्य-न्यायाधीशेन क्षेत्रीयभाषाषु विधेः शिक्षा-प्रदानस्य आवश्यकता सबलं प्रतिपादिता। अस्मिन् अवसरे मुख्यन्यायाधीशः चंद्रचूडः उत्तरप्रदेशस्य मुख्यमन्त्री योगी आदित्यनाथः च छात्राणां कृते उपाधिवितरणं कृतवन्तः। श्री चंद्रचूडः अवदत् यत् विधेः अध्यापनं कुर्वन् अस्माभिः क्षेत्रीयभाषायाः अपि विचारः करणीयः तथा च मम विश्वासः अस्ति

यत् आरएमएलएनएलयू इत्यनेन हिन्दीभाषायां विधेः पाठ्यक्रमः आरब्धः करणीयः। अस्माकं विश्वविद्यालयेषु क्षेत्रीयविषयेषु सम्बद्धाः नियमाः अपि पाठनीयाः। सः अवदत् यत् मुख्यन्यायाधीशत्वेन न्यायप्रक्रियायाः सामान्यजनानाम् अधिकसुलभतायै सः अनेकानि निर्देशानि निर्गतवान्। यथा, आङ्ग्लभाषायां प्रदत्तानां सर्वोच्चन्यायालयस्य निर्णयानां अनुवादः भारतस्य संविधाने मान्यताप्राप्तानाम् विभिन्नभाषासु क्रियते। एतेन एतेषां निर्णयानां विषयवस्तुं जनसमूहः अवगन्तुं शक्नोति। एतस्मिन् समये मुख्यमन्त्री योगी आदित्यनाथः अवदत् यत् भारतं अधुना विधिराज्यस्य कृते प्रसिद्धम् अस्ति। देशस्य धारणापरिवर्तने अस्य महती भूमिका अस्ति।

केन्द्रीय-गृहमन्त्रिणा वाइब्रेंट-विलेज-कार्यक्रमस्य कार्यान्वयनस्य समीक्षायै उच्चस्तरीयोपवेशनस्य अध्यक्षता कृता

हिमसंस्कृतवार्ताः। केन्द्रीय-गृहमन्त्रिणा अमितशाहेन राजधान्यां नवदिल्ल्यां वाइब्रेंट-विलेज-कार्यक्रमस्य कार्यान्वयनस्य समीक्षायै उच्चस्तरीयोपवेशनस्य अध्यक्षता कृता। अत्रावसरे गृहमन्त्री अवोचत् यत् प्रधानमन्त्रिणः नरेन्द्रमोदिनः नेतृत्वे प्रशासनं देशस्य सीमवर्ति-ग्रामाणां सर्वांगीण विकासाय प्रतिवद्धम् अस्ति। अमुना स्थानीय-निवासिभ्यः वृते अवसरप्रदानं सीमवर्ति-ग्रामेभ्यः पलायनं वारयितुं च सहभागिता-संवर्धनं सबलं प्रति पादितम्। गृहमन्त्रिणा उक्तं यत् सीमवर्ति ग्रामान् निकसा नियुक्तैः केन्द्रीय सशस्त्र आरक्षिबलेन सैन्य

बलेन च सहकारि-समितानां साहाय्येन स्थानीय कृषि-हस्तशिल्पोत्पादानां च क्रयं विधाय तेभ्यः प्रोत्साहनं प्रदातव्यम्, अपि च उक्तं यत् स्थानीय निवासिभ्यः अपि सैन्य बलेभ्यः विद्यामानानां स्वास्थ्य वैविध्यानां च लाभः प्राप्तव्यः। अस्मिन् उपवेशने केन्द्रीयगृह-सचिवः अजय भल्ला मन्त्रालयस्य अन्ये अधिकारिणश्च उपस्थितः आसन्। अवधेयं यत् वाइब्रेंट विलेज कार्यक्रमस्य अन्तर्गतं अरुणाचल-हिमाचल-सिक्किम-लद्दाख-उत्तराखण्ड- राज्यानां नवदश जनपदानां षड्चत्वारिंशत् प्रखण्डानां चयनित ग्रामाणां व्यापक विकासाय केन्द्र प्रायोजिता योजना विद्यते।

आयकर-विभागेन वर्तमान-वित्त-वर्षाय प्रत्यक्ष-कर-रूपेण पञ्च-चत्वारिंशत्-सहस्राधिक-पड़-लक्ष-कोटि-रूप्यकाणि एकत्रितानि। वित्तवर्षे आयकर-संग्रहणे नवदश प्रतिशन् मित्ता वृद्धिः संजाता। अस्य मासस्य एकादश दिनाङ्क यावत् द्वयोत्तर-नवशताधिक-सप्तति-सहस्र-कोटिरूप्याकाणि च आयकर-दातृभ्यः प्रत्यावर्तितानि। अवधेयं यत् अस्य मासस्य एकत्रिंशत् दिनाङ्कः आयकर-प्रदानाय अन्तिमोवधिः वर्तते।

सुभाषितम्

येषां न विद्या न तपो न दानं, ज्ञानं न शीलं न गुणो न धर्मः। ते मृत्युलोके भुवि भारभूता, मनुष्यरूपेण मृगाश्चरन्ति।
भावार्थः- जिसके पास विद्या, तप, ज्ञान, शील, गुण और धर्म में से कुछ नहीं वह मनुष्य पृथ्वी पर ऐसा जीवन व्यतीत करते हैं जैसे मनुष्य के रूप में एक मृग।

प्रतीकसाठ्ये मुम्बई

सूचना- हिमसंस्कृतवार्ताः दैनिकपत्रे व्याकरणात्मक-अशुद्धिनां कृते सम्बद्धाः पत्रकाराः लेखकाश्च उत्तरदायिनः भविष्यन्ति

कार्यालयः

हिमसंस्कृतम् प्रकाशनम्

जसवं कोटला तहसीलपरिसरस्य सम्मुखे कस्बा कोटला, जिला कांगड़ा हि.प्र. पत्रव्यवहारसङ्केतः- १७७१११

उपनिर्वाचनम्-

सप्तराज्यानां त्रयोदश विधानसभासनानाम् उपनिर्वाचनस्य परिणामः उद्घोषितः, भाजपा दलाय महती क्षतिः

हिमसंस्कृतवार्ताः। सप्तराज्यानां त्रयोदश विधानसभासनानाम् उपनिर्वाचनस्य परिणामः उद्घोषितः। इदानीं यावत् एकादश आसनानां परिणामः आगतः। कांग्रेस दलेन चत्वारि आसनानि तृणमूल कांग्रेस दलेन त्रीणि आसनानि च विजितानि पञ्जाबराज्ये आम आदमी पार्टीदलेन जालन्धर-पश्चिम विधानसभासने विजयोधिगतः। हिमाचलप्रदेशे कांग्रेसदले द्वे आसने भाजपादलेन च एकम् आसनं विजितम्। पश्चिम बङ्गाले तृणमूल कांग्रेसदलेन त्रिणि आसनानि विजितानि।

देहरा- नालागढ़- आसनयोः काङ्ग्रेसस्य विजयः, हमीरपुरतः भाजपायाः आशीषशर्मा विजितः

आसन्। नालागढ़विधानसभासनतः कांग्रेसस्य हरदीपसिंह बावा (४४), भाजपायाः के. एल. ठाकुरः (६४), स्वाभिमानपार्टीति दलस्य किशोरीलालः शर्मा (४६), निर्दलीयः प्रत्याशी गुरनामसिंह (४८), हरप्रीतसिंहः (३६) विजयसिंहः (३६) च निर्वाचने स्पर्धायाम् आसन्।

अनुरागठाकुरः आशीषशर्मणः विजये अभिनन्दनं कृतवान्

हमीरपुरस्य सांसदः अनुरागठाकुरः आशीषशर्मणे विधानसभा- उपनिर्वाचने विजयं प्राप्तुम् अभिनन्दनं कृतवान्। सः अवदत् यत् हमीरपुरस्य भाजपा कार्यकर्तृणां अथककार्याय, दलस्य विजयाय तेषां समर्पणाय च नमस्कारं करोमि।

मुख्यमंत्रिणा सुखविन्दरसिंहसुकुना उभयोः अभ्यर्थीनां विजयाय अभिनन्दनं कृतम्

मुख्यमंत्री सुखविन्दरसिंहसुकुः उक्तवान् यत् जनाः विपक्षपक्षाय उपयुक्तम् उत्तरं दत्तवन्तः। एतेन राज्यस्य जनाः अवगताः सन्ति, एतादृशः कपटः कार्यं न करिष्यति इति सन्देशः अपि प्रेषितः। उभयोः अभ्यर्थीनोः विजयाय अभिनन्दनं करोमि।

निर्वाचनं जित्वा कमलेश- ठाकुर किं उक्तवती?

देहरातः निर्वाचनं जित्वा कमलेशठाकुर अवदत् यत् दलस्य नेतारः कार्यकर्तारः च दिवारात्रौ परिश्रमं कृतवन्तः। तस्य परिणामः अस्ति यत् अयं दिवसः दृश्यते। सा अवदत् यत् ये जनाः पूर्णतया दलेन सह स्थितवन्तः तेभ्यः अस्य विजयस्य श्रेयः सा दास्यति। अहं देहरा-क्षेत्रस्य जनानां विषये गर्विता अस्मि।

हिमसंस्कृतवार्ता:- कार्यालयीयः प्रतिनिधिः। शनिवासरे हिमाचलप्रदेशे त्रिषु विधानसभासनेषु आयोजितानाम् उपनिर्वाचनानां परिणामाः घोषिताः। देहरा-नालागढ़-विधानसभासने काङ्ग्रेसस्य पक्षे आगते। हमीरपुर-आसनं भाजपापक्षस्य आशीषशर्मा जितवान्। अस्मिन् उपनिर्वाचने १३ अभ्यर्थिनः प्रतिस्पर्धा कृतवन्तः। देहरा विधानसभातः राष्ट्रिय काङ्ग्रेसस्य कमलेश (५३) या मुख्यमन्त्रिणः सुखविन्दरसिंहसुकुः पत्नी अपि अस्ति, भारतीयजनतापार्टीति दलस्य (भाजपा) होशियारसिंहः (५७) निर्दलीयप्रत्याशिनी सुलेखा देवी (५९), अरुणअंकेशस्यालः (३४) अधिवक्ता संजयशर्मा (५६) च क्षेत्रे आसन्।

हमीरपुरविधानसभासनतः भाजपायाः आशीषशर्मा (३७), कांग्रेसस्य डॉ. पुष्पिन्दरवर्मा (४८) तथा निर्दलीय प्रत्याशी प्रदीपकुमारः (५८) नंदलालः शर्मा (६४) च निर्वाचनसमरे

रविवसरे शिमलायां काङ्ग्रेसस्य तथ्यनिर्णय- समितेः (फैक्ट फाइंडिंग कमेटी) गोष्ठी

हिमसंस्कृतवार्ता:- शिमला। काङ्ग्रेसस्य कारकनिर्णयसमितिः रविवसरे सायं शिमलाम् आगमिष्यति। इयं समितिः शिमलायां नेतृभिः मिलित्वा ज्ञास्यति यत् लोकसभानिर्वाचने काङ्ग्रेसपक्षः किमर्थं दुर्गातिम् अवाप्तवान्, यदा तु राज्ये काङ्ग्रेसपक्षः सत्तायां वर्तते तथा च सत्तायां स्थित्वा अपि लोकसभायां पराजितः अभवत्। उपनिर्वाचने काङ्ग्रेसस्य प्रदर्शनं उत्तमं जातम् इति भिन्नः विषयः। रविवसरे सायं दिल्लीतः काङ्ग्रेसनेता पी. एल. पूनिया, रजनी पाटिल च अत्र आगमिष्यतः। तौ अपराह्णे चण्डीगढतः शिमलानगरं प्रति प्रस्थास्यतः। एतौ नेतारौ शिमलानगरे सायंकाले मुख्यमन्त्रिणा सुखविन्दरसिंहसुकुना सह मिलितुं शक्नुवन्ति। यद्यपि प्रथमं तेन सह चर्चा भविष्यति तथापि काङ्ग्रेस-अध्यक्षतया प्रतिभासिंहमहोदयया सह अपि चर्चा रविवसरे सायम् एव सम्भवति। उभयोः नेतृभ्यां सह समागमानन्तरं सोमवासरात् अन्यैः नेतृभिः सह वार्तालापः भविष्यति।

कथ्यते यत् राज्यस्य सर्वेभ्यः क्षेत्रेभ्यः काङ्ग्रेसनेतारः शिमलानगरं आहूताः सन्ति, तेषां नेतृणाम् एकैकं समागमं शिमलानगरे भविष्यति। ते स्वक्षेत्राणां विषये वदिष्यन्ति यत्र तेभ्यः उत्तरदायित्वं दत्तम् आसीत्। सोमवासरे प्रथमं सर्वकारीयमन्त्रिभिः विधायकैः च सह चर्चा भविष्यति। एतेषां विषये अपि पृथक् पृथक् चर्चा भविष्यति। तदनन्तरं राज्यप्रभारीभ्यः, प्रमुखसङ्गठनानां अध्यक्षेभ्यः च प्रतिवेदनानि गृहीतानि भविष्यन्ति। मंगलवासरे अत्र आहूताभिः मण्डलप्रमुखैः सह अपि वार्ता भविष्यति। लोकसभानिर्वाचने काङ्ग्रेसस्य मर्दनपराजयस्य सम्मुखीकरणं कर्तव्यम् अभवत्।

चतुर्षु आसनेषु काङ्ग्रेसस्य स्थितिः दुर्गता आसीत्। राज्ये काङ्ग्रेसस्य सत्तायां भवति तदा एव एतत् अभवत्। न केवलम् एतत्, लोकसभापराजयस्य विषये अस्मिन् समये काङ्ग्रेस- शीर्षनेतृत्वम् अधिकं गम्भीरं दृश्यते, यतोहि येषु राज्येषु काङ्ग्रेस-सर्वकाराः नासन्, तेषु राज्येषु दलेन उत्तमप्रदर्शनं कृतम् आसीत्, परन्तु येषु राज्येषु काङ्ग्रेससर्वकारः तत्र एकमपि आसनं न प्राप्तम्। अस्मिन् हिमाचलप्रदेशः अग्रणीः अस्ति यत्र सार्धैकवर्षं यावत् सर्वकारः सत्तां प्राप्नोति तथा च लोकसभया सह अत्र विधानसभा उपनिर्वाचनमपि कृतम् अस्ति। तस्मिन् समये उपनिर्वाचने काङ्ग्रेसपक्षः चत्वारि आसनानि प्राप्तवान्, द्वौ आसनौ अपि पराजितवान्। अत्र मुख्यमन्त्रिणा अपि विश्वसितं यत् काङ्ग्रेसः लोकसभायां द्वे त्रीणि वा आसनानि प्राप्तुं शक्नोति, परन्तु एतत् न अभवत्। एतत् एव न, काङ्ग्रेसेन स्वस्य शक्तिशालिनः विधायकाः अपि स्थापिताः, काङ्गडातः आनन्दशर्मा इव नेतारः अपि स्थापिताः। एतदपि तस्य दुःखं भवितुमर्हति स्म। इदानीं काङ्ग्रेसः इच्छति यत् एतत् सर्वं समीक्ष्य पराजयस्य कारणानि ज्ञातव्यानि। दिल्लीतः अत्र विशेषतया द्वौ नेतारौ प्रेषितौ ये नेतृभ्यः कार्यकर्तृभ्यः च मिलित्वा लोकसभायां पराजयस्य कारणानि कानि आसन् इति ज्ञास्यन्ति। रजनी पाटिल हिमाचलं पूर्वमेव जानाति, हिमाचलस्य प्रभारी च अभवत्। एतेषां नेतृणाम् प्रतिवेदने राज्ये काङ्ग्रेसस्य राजनैतिकसमीकरणेषु परिवर्तनं भवेत् इति सर्वा सम्भावना वर्तते यतोहि लोकसभायां अस्याः पराजयस्य विषये काङ्ग्रेसस्य शीर्षनेतृत्वम् अतीव गम्भीरः अस्ति। पराजयस्य कारणानि ज्ञात्वा राज्ये संगठनात्मकपरिवर्तनमपि सम्भवति यतोहि संस्थायाः कार्यकरणसम्बद्धाः प्रश्नाः पूर्वमेव उत्थापिताः सन्ति तथा च पदाधिकारिणां निष्क्रियतायाः विषये प्रश्नाः उत्थापिताः सन्ति। इदानीं द्रष्टव्यं यत् किं प्रतिवेदनं शीर्षनेतृत्वं प्रति गच्छति।

अनेकभागेषु एकसप्ताहं यावत् वातावरणं प्रतिकूलम्, दिवसद्वयं यावत् प्रचण्डवृष्टेः सचेतना

हिमसंस्कृतवार्ता:- शिमला। आगामिसप्ताहपर्यन्तं हिमाचलप्रदेशस्य अनेकेषु भागेषु मानसूनवृष्टिः निरन्तरं भविष्यति। ऋतुविज्ञानकेन्द्रशिमलाद्वारा १९ जुलाईपर्यन्तं राज्यस्य अनेकभागेषु वातावरणं प्रतिकूलमेव भविष्यति इति भविष्यवाणी कृता। केषुचित् भागेषु १६, १७ जुलाईपर्यन्तं प्रचण्डवृष्टेः पीतसचेतना प्रसारिता। राजधान्यां शिमलायां शनिवासरे मन्दसूर्यप्रकाशेन सह मेघाच्छन्नाः एव अभवन्।

कुत्र कियती वृष्टिः

अपरपक्षे गत २४ होरासु बैजनाथे ३२.०, धर्मशालायां २२.६, जुब्बड़हट्टी इत्यत्र (शिमला) २१.५, मनाल्यां २०.०, कांगड़ायां १९.०, सलोन्यां १८.३, पण्डोहे १५.५, पालमपुरे १४.४, पच्छादे १२.०, सुजानपुर टीहरायां ११.५, भराड़ी इत्यत्र १०.४, नगरोटा सूरियायां ९.२, गुलेरे ६.२, सैजे ६.०, देहरागोपीपुरे ५.०, निचारे ४.८, मण्ड्यां ३.६, पौटायां ३.२, डलहौज्यां ३.०, काहुस्थाने १.०, बरठीक्षेत्रे १.० सांगलायां च ०.४ मिलीमीटर वृष्टिः अभवत्।

राजभवने भगवतः श्रीरामस्य प्रतिमा स्थापिता, राज्यपालस्य उपस्थितौ विधिपूर्वकं प्राणप्रतिष्ठा अभवत्

हिमसंस्कृतवार्ता: - शिमला। हिमाचलप्रदेशस्य राजभवने शिमलायां शनिवासरे श्रीहनुमतः प्रतिमायाः समक्षं भगवतः श्रीरामस्य प्रतिमा स्थापिता। पण्डितानां सान्निध्ये विधिभिः मूर्ति-प्रतिष्ठा अभवत्। अयं धार्मिकानुष्ठानकार्यक्रमः प्रातः अष्टवादने आरब्धः। पूजाकार्यम् आचार्यः अनिलशास्त्री, जाखुमंदिरस्य अर्चकः बी. पी. शर्मा, पंडित हरिनंदशर्मा,

सौम्या शर्मा इत्येतेषां पर्यवेक्षणे सम्पन्नम्। प्राणप्रतिष्ठायाः अनन्तरं हवनयज्ञं तदनन्तरं भोजस्य आयोजनमपि कृतम्। श्रीरामस्य एषा प्रतिमा १२० किलोभारस्य पैतलधातौ निर्मिता अस्ति। इयं चम्बामण्डलस्य शिल्पी गौरव आनन्दः निर्मितवान्। लेडीगवर्नर जानकीशुक्ला इत्यनया प्रतिमानिर्माणार्थम् एकलक्षरूप्यकाणां योगदानं कृतं शेषराशिश्च राज्यपालेन स्वस्य विवेकनिधितः दत्ता। अस्मिन् अवसरे माध्यमैः सह अनौपचारिकं वार्तालापं कृत्वा राज्यपालः अवदत् यत् राजभवनपरिसरे हनुमतः प्रतिमा पूर्वमेव स्थापिता अस्ति, परन्तु श्रीरामस्य प्रतिमा अपि भवितव्या आसीत्। एतदर्थमेव अत्र स्थापिता। भगवान् श्रीरामः हिमाचलप्रदेशं विभिन्नापद्धिः रक्षेत्। हिमाचलप्रदेशः समृद्धः भवेत् तथा भगवतः श्रीरामस्य, आशीर्वादः सदैव स्यात्। सः अवदत् यत् अद्य सम्पूर्णः देशः यथा प्रगतिशीलः अस्ति तथा च विश्वस्य तृतीया अर्थव्यवस्था भवितुं यथा गच्छति। विश्वस्य तृतीया बृहत्तमा अर्थव्यवस्था भूत्वा विश्वे भारतस्य प्रतिष्ठा वर्धते इति अहं निश्चलतया प्रार्थयामि।

भारतेन विजिता विंशति- प्रतिविंशतिः क्रिकेटशृङ्खलायाः चतुर्थस्पर्धा श्रृंखलायां ३-१तः अजेयता

हिमसंस्कृतवार्ता- क्रीडाप्रतिनिधिः

भारत-जिम्बाब्वेदलयोः मध्ये अनुवर्तमानायाः विंशति- प्रतिविंशतिः क्रिकेटशृङ्खलायाः चतुर्थस्पर्धा हरारेनगरे जाता। पणकं विजित्य भारतेन प्रथमं कन्दुक-क्षेपणस्य निर्णयो विहितः। निर्धारितेषु विंशतिः कन्दुकचक्रेषु जिम्बाब्वेदलेन सप्तक्रीडकहानौ द्विपांचाशत् उत्तर एकशतं धावनाङ्कानां विजय-लक्ष्यम् उपस्थापितम्। लक्ष्यमिदं भारतेन २८ कन्दुकाशिष्टे सति प्राप्तम्। यशस्वी जयसवाल ९३, शुभमन गिलश्च ५६ धावनाङ्कान् योजितवन्तः। उभौ अविजितौ स्थितौ। यशस्वी जायसवाल सर्वश्रेष्ठः क्रीडकः चयनितः। शृङ्खलायाः अन्तिमा स्पर्धा श्वो भविष्यति।

भारतदेशः नवम्बरमासस्य विंशतिः दिनांकतः चतुर्विंशतिः दिनांकं यावत् गोवा-राज्ये प्रथम- विश्व-दृश्य-श्रव्य-मनोरंजन- शिखर सम्मेलन-वेक्स-इत्यस्य आयोजनं करिष्यति

हिमसंस्कृतवार्ताः। अस्मिन् वर्षे भारतदेशः नवम्बरमासस्य विंशतिः दिनांकतः चतुर्विंशतिः दिनांकं यावत् गोवा-राज्ये प्रथम- विश्व-दृश्य-श्रव्य-मनोरंजन-शिखर सम्मेलन-वेक्स-इत्यस्य आयोजनं करिष्यति। नवदिल्ल्यां गोवाराज्यस्य मुख्यमंत्री प्रमोद-सावंतः अवदीत् यत् भारतदेशः विश्वस्य बृहत् चलचित्र-निर्मातृ-देशानां श्रेण्यां वर्तते। तेन एतदपि प्रोक्तम् यत् वेक्स-इति-सम्मेलनं भारतस्य वार्ताभिकरणार्थं मनोरंजन उद्योगस्य उज्ज्वल भविष्यर्थं च महत्वपूर्णं वर्तते। कार्यक्रम सम्बोधयन् सूचना-प्रसारण मंत्री-अश्विनीवैष्णवः अवादीत् यत् वेक्स-इति-सम्मेलनं भारतस्य मनोरंजन-उद्योगस्य विकासाय महत्वपूर्णं भविष्यति।

WAVES
WORLD AUDIO VISUAL &
ENTERTAINMENT SUMMIT
Come, sail with us

20th - 24th NOVEMBER 2024

याज्ञवल्क्यस्मृतौ राष्ट्रीयसङ्गोष्ठी आयोजिता, दक्षिणोत्तरविदुषां समागेन सम्पन्ना संगोष्ठी

हिमसंस्कृतवार्ता: - राघव नाथ झा दरभङ्गा। दरभंगासंस्कृतविश्वविद्यालये शनिवासरे याज्ञवल्क्यस्मृतौ व्यवहारविचारविषये एका राष्ट्रीयसङ्गोष्ठी आयोजिता। कुलपतिः प्रो० लक्ष्मीनिवासपाण्डेयवर्यस्य अध्यक्षतायां मुख्यालयस्य दरबारहाले आयोजितायां अस्यां संगोष्ठ्यां प्रथमतः उत्तरदक्षिणभारतस्य विदुषां समागमः अभवत्। व्यवहारविचारे व्याख्यानं श्रवणीयम् अभवत्। संस्कृतविश्वविद्यालयस्य सद्विद्यापरिपालनद्रस्टस्य चेन्नईसामूहिकसौजन्येन आयोजिते अस्मिन्कार्यक्रमे सम्बोधयन् कुलपतिः प्रो० पाण्डेय महोदयः उक्तवान् यत् मिथिलाकाञ्ची न्यायभूमौ वर्तते। उभयोः न्यायशास्त्रेषु एकरूपता अपि अस्ति। अतः विविधविषये उत्तरदक्षिणविदुषां समागमः इह भविष्यति। तस्मात् न्यायशास्त्रेषु धर्मशास्त्रस्य महत्वपूर्णा भूमिका अस्ति, न्यायशास्त्रधर्मशास्त्रयोः प्रयोगेण विधिव्यवस्था सुदृढा भवति। सः उक्तवान् यत् व्यवहारेषु दण्डव्यवस्था भविष्यति। तत्रैव उद्घाटनभाषणं प्रदत्तवान् प्रो० सिद्धार्थशंकरसिंहः उक्तवान् यत् न्यायिकप्रक्रियायाः संशोधनस्य आवश्यकता अस्ति। पौराणिकव्यवस्थायां परिवर्तनस्य आवश्यकता अस्ति। वस्तुस्थितिं स्पष्टयन् सः उक्तवान् यत् भारतं उष्णदेशः अस्ति किन्तु व्यवस्थायाः आधारेण अधिवक्ताः ग्रीष्मकालिनकाले अपि कालकौटगाउनं धारयितुं बाध्याः भवन्ति यत् शारीरिकमानसिकरीत्या कष्टकरं भवति। अस्माकं न्यायशास्त्रेषु वर्णिता व्यवस्था अपि अत्र प्रयुक्ता भवेत्। याज्ञवल्क्यस्मृतिम् उद्धृत्य सः उक्तवान् यत् न्यायं प्राप्तुं दातुं च एकः समयसीमा निर्धारणीयाः अस्ति। उक्तवान् यत् याज्ञवल्क्यस्मृतितः एव व्यवहारशब्दः ग्राह्यः यः न्यायालयेषु अपि उपयुज्यते। विषयप्रवर्तनं कुर्वन् व्याकरणविद्वान् प्रो० सुरेश्वरझाः अपि याज्ञवल्क्यस्मृत्याः विविधपक्षान् विस्तारतः वर्णितवान्।

संगोष्ठीं सम्बोधयन् पीआरओ निशिकान्तः उक्तवान् यत् दरबारहालस्य आयोजिता चतुर्षु सत्रेषु सङ्गोष्ठ्यां आयोजकः संस्कृतविश्वविद्यालयस्य द्वौ पूर्वकुलपती प्रो० शशिनाथझाः प्रो० रामचन्द्रझाः च, सद्विद्यापरिपालनद्रस्टस्य सदस्यः आईआईटियनः धर्मशास्त्रविद्वान् श्रीकृष्णन् वेङ्कटरामन् ए.आर.

मुकुन्दन् च, श्रीचन्द्रशेखरेन्द्रसरस्वतीविश्वमहाविद्यालयस्य इन्थॉर, तमिलनाडु संस्कृतभारतीयसंस्कृतिविभागस्य अध्यक्षः डॉ.आर. नवीनः सम्बोधितवन्तः। सर्वे वक्ताः संस्कृतेन एव याज्ञवल्क्यस्मृतिं सम्प्रत्य व्याख्यातवन्तः विस्तृत्य च उक्तवन्तः यत् कथं अद्यापि तस्य न्यायव्यवहारदर्शनं प्रासंगिकं अस्ति। तस्मात् दरभङ्गाव्यवहारन्यायालयस्य अपरसत्रन्यायाधीशः प्रथमः डॉ. रमाकान्तशर्मा अपि सङ्गोष्ठीं सम्बोधितवान् उक्तवान् यत् याज्ञवल्क्यस्मृतिव्यवहारः सम्पूर्णदेशं विशेषतः न्यायिकक्षेत्रे सर्वान् एकसूत्रेण बध्नाति। याज्ञवल्क्यस्मृतिः भारतीयविधिशास्त्रस्य मेरुदण्डः अस्ति। न्याये तस्य दर्शनं अद्यापि सापेक्षं अस्ति। अन्ये आमन्त्रितविद्वानः सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य वाराणसी पूर्वविभागाध्यक्षः प्रो. राजीव रञ्जनसिंहः, बिहारविश्वविद्यालयस्य मुजफ्फरपुर पूर्वसंस्कृतविभागाध्यक्षः प्रो. इन्द्रनाथझाः च संस्कृतविश्वविद्यालयस्य दरभङ्गा पूर्वधर्मशास्त्रविभागाध्यक्षः प्रो. श्रीपतित्रिपाठी अपि याज्ञवल्क्यस्मृतिधर्मशास्त्रयोः विविधसूत्रेषु सूत्रेषु च वृहत् चर्चा कृतवन्तः। धर्मशास्त्रविभागस्य अध्यक्षः प्रो. दिलीपकुमारझाः इत्यस्य संयोजकतत्त्वे आयोजिते कार्यक्रमे कुलपतिः प्रो. पाण्डेयः सर्वेषां स्वागतं कृतवान्। धन्यवादज्ञापनं कुर्वन् कुलसचिवः प्रो. ब्रजेशपतित्रिपाठी कौटिल्यविद्यापतिदर्शनयोः अपि कार्यक्रमान् आयोजितुं प्रस्तावं कृतवान्। विदितं भवतु यत् प्रथमसत्रस्य संयोजकः दर्शनविभागस्य प्राध्यापकः डॉ. धीरजकुमारपाण्डेय तथा द्वितीयसमापनसत्रस्य संयोजकः धर्मशास्त्रविभागस्य प्राध्यापकः प्रो. पुरेन्द्रवारीक कार्यक्रमस्य संचालनं कृतवन्तौ। एनएसएसकार्यक्रमपदाधिकारी डॉ. सुधीरकुमारझा, डीन डॉ. शिवलोचनझा व्यवस्थायां विशेषं सहयोगं कृतवन्तौ। सन्दर्भे सर्वे कर्मिणः उपस्थिताः आसन्।